

РЕШЕНИЕ

№ 7

гр. Враца, 11.01.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ВРАЦА в публично заседание на четиринадесети декември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Евгения Г. Симеонова

при участието на секретаря Галина Ем. Вълчкова-Цветкова
като разглежда докладваното от Евгения Г. Симеонова Търговско дело № 20231400900047 по описа за 2023 година

Производството е образувано по *искова молба вх.№ 3205/12.05.2023 г.* на "Алексленд проперти" ООД, ЕИК ***, със седалище и адрес на управление: ***, представлявано от управителя Г. В. К., с която против Националната агенция за приходите е предявен иск за признаване за несъществуващи вземанията на ответника в общ размер на 130 390,94 лв., от които: 80 145,73 лв. – главница и 50 245,21 лв. – лихви, предявени в производството по несъстоятелност на "Либра-4" ООД /н./ с молба от 29.12.2022 г. и включени в Допълнителен списък № 5 на предявени и приети вземания с Определение № 260008/27.04.2023 г. по т.д.№ 961/2006 г. по описа на ОС-Враца, постановено на основание чл.692, ал.4 ТЗ.

В молбата се твърди, че посочените вземания са погасени по давност. Посочва се, че като основание на вземанията в определението по чл.692, ал.4 ТЗ е посочено, че представляват държавни такси по Определение № 10/26.02.2010 г. по гр.д.№ 251/2009 г. на ОС-Враца и изпълнителен лист от 10.07.2012 г.; Решение от 07.04.2015 г. по гр.д.№ 31/2011 г. на ОС-Враца и изпълнителен лист № 47/18.07.2017 г.; Решение № 106/06.09.2014 г. по т.д.№ 31/2012 г. и изпълнителен лист от 04.09.2017 г., с поредност по чл.722, ал.1, т.7 (за главниците) и чл.722, ал.1 т.9 ТЗ (за лихвите). Навеждат се доводи, че погасителният давностен срок започва да тече от датата на влизане в сила на съдебния акт, чието изпълнение се иска, а не от датата на издаване на изпълнителния лист въз основа на влязлото в сила съдебно решение. Посочва се, че в случая Решение № 49/07.04.2015 г. по т.д.№ 31/2011 г. по описа на ОС-Враца е влязло в законна сила на 29.03.2017 г.; Решение № 106/06.09.2014 г. по т.д.№ 31/2012 г. по описа на ОС-Враца е влязло в законна сила на 10.04.2017 г., а по отношение на Определение № 10/26.02.2010 г. по гр.д.№ 51/2009 г. по описа на ОС-Враца липсва отбелязване кога е влязло в законна сила, но изпълнителният лист е издаден на 10.07.2012 г. Развиват се

съображения, че вземането за съдебни разноски има самостоятелен характер и не съставлява част от спорното право, както и че няма характер на публично държавно вземане, а е частно такова по чл.162, ал.4 ДОПК поради което същото се погасява с общия 5-годишен давностен срок по чл.110 ЗЗД. Ищецът счита, че при посочените дати на влизане в сила на съдебните актове, тази давност е изтекла към момента на предявяване на вземанията – 29.12.2022 г.

В исковата молба се изразява несъгласие с мотивите, изложени в Определение № 260008/27.04.2023 г. по т.д.№ 961/2006 г. на ОС-Враца, в които посочените вземания са квалифицирани като публични такива, и се излагат правни доводи в подкрепа на становището на ищеца, че това са частни държавни вземания. Извършва се позоваване и на практика на ВАС по данъчни дела.

Ищецът счита за незаконосъобразно и начисляването на лихви върху вземанията, като развива съображения, че разноските не са лихвоносни вземания и върху тях не се дължат лихви.

Най-сетне в исковата молба се изразява и несъгласие със становището на НАП и мотивите на съда по несъстоятелността, че единствено длъжникът може да прави възражение за погасителна давност. Ищецът счита, че това право имат и синдикът по арг. от чл.658, ал.1, т.1 ТЗ, както и кредиторите с приети/неприети вземания в производството по реда на чл.694 ТЗ.

При тези съображения моли да бъде уважен предявения установителен иск, както и да му бъдат присъдени направените по делото разноски.

В срока по чл.367, ал.1 ГПК е постъпил *отговор вх.№ 3925/15.06.2023 г.* от ответника Национална агенция за приходите, ***, представлявана от В. П. – директор на дирекция "Държавни вземания".

На първо място в отговора се излагат съображения за недопустимост на предявения иск. Посочва се, че с молба изх.№ 11-03-1498/10-25/22.12.2022 г. НАП е предявила в производството по несъстоятелност на "Либра-4" ООД публични вземания срещу длъжника, както и че в ТРРЮЛНЦ под № 20230222083054 по партидата на дружеството е обявен списък на неприетите вземания на кредитори на търговеца, в който са включени част от предявените публични вземания в общ размер от 130 390,94 лв., от които: 80 145,73 лв. – главница и 50 245,21 лв. – лихви, начислени до 20.12.2022 г. Сочи се също, че в срока по чл.690 ТЗ НАП е депозирала възражение изх.№ 11-03-1498/10-28/21.03.2023 г. срещу включването на вземанията в списъка, като с Определение № 260008/27.04.2023 г. по т.д.№ 961/2006 г. по описа на ВрОС това възражение е уважено и публичните вземания са включени в списъка на приетите вземания на кредитори. Според ответника, приетите вземания са за държавни такси, установени с влезли в сила съдебни актове, и представляват публични вземания по смисъла на чл.162, ал.2, т.3 ДОПК, доколкото по силата на чл.73, ал.3 ГПК държавната такса се събира при предявяване на искането съгласно тарифа, приета от Министерския съвет. Ответникът счита, че по силата на чл.162, ал.2, т.8 ДОПК публични са и вземанията за лихви по т.1-8 от същата алинея. Позовава се на разпоредбата на чл.164, ал.4 ДОПК, според която ако публично вземане е установено с влязъл в сила акт, синдикът незабавно го включва в списъка на приетите от него вземания, така както е предявено, и такъв вид вземане не може да бъде оспорвано по реда на част четвърта от ТЗ. Ответникът счита, че разпоредбата на чл.164, ал.4 ДОПК има императивен характер и създава процесуална

пречка за оспорване по реда на ТЗ, вкл. чрез предявяване на отрицателен установителен иск за съществуването или дължимостта на точно определена категория публични вземания, установени с влязъл в сила съдебен акт, след изчерпването на възможностите за обжалването на акта по административен и съдебен ред. В този смисъл се позовава на практика на ВКС.

В условията на евентуалност се изразява и становище за неоснователност на исковата претенция. Твърди се, че към молбата за предявяване на публичните вземания са представени писмени доказателства относно съществуването на публичните вземания за държавни такса, както и основанията за тяхното възникване, при което съгласно чл.164, ал.4 ДОПК синдикът незабавно го включва в списъка на приетите вземания. Изтъква се, че от страна на "Алексленд Проперти" ООД не са наведени твърдения за заплащане на дължимите публични вземания на "Либра-4" ООД и не са ангажирани доказателства в този смисъл.

В отговора се навеждат и доводи, че по своето правно естество лихвата е обезщетение за неизпълнено в срок парично задължение, а съгласно чл.175 ДОПК за неплатените в сроковете за доброволно плащане публични вземания се дължи лихва в размер, определен в съответния закон, който в случая е Законът за лихвите върху данъци, такси и други подобни държавни вземания.

В обобщение на изложеното ответникът посочва, че вземанията за държавни такси са публични вземания, а не частни държавни вземания, като се твърди в исковата молба, поради което несъстоятелни се явяват аргументите на ищеца относно неприложимостта на института на абсолютната погасителна давност по смисъла на чл.171, ал.2 ДОПК, както и относно неолихвяемостта на вземанията. Изразява несъгласие и с изложените твърдения относно правото на кредитор да направи възражение за изтекла погасителна давност. Навежда доводи, че ТЗ, който е специален спрямо ЗЗД и ДОПК, не дава възможност на синдика и останалите кредитори в несъстоятелността да направят подобно възражение, а единственото лице, които може да възрази за изтекла погасителна давност на публично или друго задължение е длъжникът, която е страна в производството по чл.690 ТЗ. В този смисъл се позовава и на практика на съдилищата в РБ.

В отговора се поддържа становище за неоснователност на иска и поради липсата на изтекла погасителна давност. Посочва се, че съгласно чл.171, ал.1 ДОПК публичните вземания се погасяват с изтичането на 5-годишен давностен срок, считано от 01 януари от годината, следваща тази, през която е следвало да платят, а съгласно ал.2 на същата разпоредба с изтичането на 10-годишен давностен срок, считано от 1 януари на годината, следваща годината, през която е следвало да се плати публичното задължение, се погасяват всички публични вземания, независимо от спирането или прекъсването на давността освен в случаите, когато задължението е отсрочено или разсрочено. Посочва се, че съгласно чл.172, ал.1, т.5 ДОПК давността се спира с налагането на обезпечителни мерки. Навеждат се доводи, че за събиране на просрочени публични задължения, част от които са публичните вземания, установени с изпълнителен лист от 10.07.2012 г. по гр.д.№ 51/2009 г. по описа на ВрОС, е било образувано изп.д. № 22060024191/2006 г., по което е наложен заповед върху банкови сметки с постановление от 16.03.2017 г. Според ответника, при това положение давността по отношение на публичните вземания, които са възникнали през

2012 г. е спряна през 2017 г., т.е. преди изтичането на срока по чл.171, ал.1 ДОПК. Посочва, че същите са предявени пред съда по несъстоятелността с молба от 22.12.2022 г., поради което давността е прекъсната по силата на чл.685а ТЗ и вземанията не са могли да бъдат погасени с абсолютната давност по чл.171, ал.2, т.2 ДОПК. По отношение на вземанията, установени с изпълнителен лист от 04.09.2017 г. по т.д.0 31/2012 г. по описа на ВрОС и изпълнителен лист от 18.07.2017 г. по т.д.№ 31/2011 г. по описа на ВрОС се посочва, че са възникнали през 2017 г. и по отношение на тях не е изтекъл срока по чл.171, ал.1 ДОПК към датата на предявяването им преди съда по несъстоятелността.

Ответникът моли да бъде прекратено производството по делото, а в условията на евентуалност – да бъде отхвърлен предявения иск. Претендира присъждане на разноски, в т.ч. и на юрисконсултско възнаграждение.

В срока по чл. 372, ал. 1 ГПК е подадена *допълнителна искова молба вх.№ 4666/21.07.2023 г.*, в която ищецът "Алексленд пропърти" ООД заявява, че поддържа първоначалната искова молба и всички изложени в нея доводи и съображения. Във връзка с подадения отговор посочва, че поддържа заявеното с исковата молба относно характера на заявените вземания и приложимата към същите погасителна давност. Развива допълнителни теоретични съждения, според които държавата и общините могат да бъдат страни както в отношения на власт и подчинение, така и в отношения на равнопоставеност, типични за гражданския оборот, поради което и вземанията им могат да имат публичноправен характер или частноправен характер. Посочва, че една част от публичните вземания произтича от задължения на субектите за данъци, вкл. акцизи, мита, задължителни осигурителни вноски и др. вноски за бюджета, други вноски и такси, установени със закон, както и лихвите по тях (чл.162, ал.2, т.1-3 и т.9 ДОПК). Друга част от публичните задължения има санкционен характер – задължения, произтичащи от незаконосъобразно извършени осигурителни разходи; задължения за паричната равностойност на вещи, отнемани в полза на държавата; глоби и имуществени санкции, конфискации и отнети парични средства в полза на държавата; задължения по влезли в сила присъди, решения и определения на съдилища за публични вземания; задължения, произтичащи от решения на ЕК за възстановяване на неправомерно предоставена държавна помощ; влезли в сила наказателни постановления, както и лихвите по тях (чл.162, ал.2, т.4-7 и 9 ДОПК). Третата категория публични вземания е свързана с ангажиментите, произтичащи от членството на РБ в ЕС, и това са задълженията, имащи отношение към управлението и разходването на средствата от европейските фондова (чл.162, ал.2, т.8 ДОПК), така и тези към бюджета на ЕС, както и задълженията по влезли в сила решения за конфискация или отнемане на парични средства, за паричната равностойност на конфискувано или отнето имущество, както и по решения за налагане на финансови санкции, постановени в държави-членки на ЕС, когато са признати и подлежат на изпълнение в България, и вземанията за финансови административни санкции и/или глоби, вкл. такси и начисления, наложени от компетентните органи или потвърдени от административните или съдебните органи на държави-членки на ЕС (чл.162, ал.5-7 ДОПК). Според ищеца, по аргумент на противното и в съответствие с чл.162, ал.4 ДОПК всички останали вземания на държавата или общините са

частни вземания.

В допълнителната искова молба се поддържа, че оспорените вземания не са такива, в които държавата е страна в отношения на власт и подчинение, както и не попадат в останалите посочени групи, поради което представляват частноправни такива. Според ищеца, дори и хипотетично да се приеме, че задълженията имат публично правен характер, забраната на чл.164, ал.4 ДОПК не обхваща оспорване на публичното вземане, установено с акта, основаващо се на нововъзникнали факти, които не са преклудирани от задължителната сила на влезлия в сила акт за установяване на публично вземане, каквото е твърдението за настъпило след влизане в сила на акта погасяване на публичното вземане чрез някои от способите, очертани в чл.168 ДОПК, в т.ч. давност.

В по-нататъшното изложение се преповтарят изложените в исковата молба доводи относно характера на приетите вземания и погасяването им по давност. По отношение на вземането по изпълнителния лист, издаден по гр.д. № 51/2009 г. по описа на ВрОС, се посочва, че обезпечителните мерки са били наложени след изтичането на 5-годишната погасителна давност, а в условията на евентуалност се навеждат доводи, че по отношение на това вземане е изтекла и абсолютната 10-годишна погасителна давност.

В срока по чл. 373, ал. 1 ГПК не е постъпил допълнителен отговор от ответната НАП.

С Определение № 251/12.098.2023 г. съдът е конституирал като ответник по предявения от "Алексленд проперти" ООД отрицателен установителен иск длъжника "Либра-4" ООД /в несъстоятелност/, който не е подал отговор на исковата молба.

Синдикът Х. М., участващ в процеса на основание чл.694, ал.4 ТЗ, е ангажирал писмено становище, в което поддържа, че синдикът в производството по несъстоятелност има право да прави възражение за изтекла погасителна давност, както и че вземанията за присъдени съдебни разноски в полза на съдебната власт не попадат в кръга на чл.687, ал.2 ТЗ, тъй като не са публични вземания, установени с влязъл в сила съдебен акт, не са били предмет на съдебно производство по реда на ДОПК и не попадат в кръга на публичните държавни вземания по чл.162, ал.2 ДОПК. Развива съображения, че това са частни държавни вземания по чл.162, ал.4 ДОПК, които се събират по общия ред на основание чл.163, ал.2 ДОПК от НАП съгласно правомощия и функция по ал.1, т.9 и т.10, ал.7, т.8 и ал.13 на чл.3 от ЗНАП.

По делото са събрани писмени доказателства, които обсъдени поотделно и в тяхната пълнота, дават основание на съда да приеме за установено от фактическа страна следното:

Между страните не се спори, а и след извършена служебна справка в Търговския регистър се установява, че пред Окръжен съд-Враца е образувано търг.д.№ 961/2006 г. за несъстоятелност на "Либра-4" /в несъстоятелност/, ЕИК ***, както и че с Решение № 549/27.10.2008 г. по т.д.№ 239/2008 г. на ВКС е открито производство по несъстоятелност на същото дружество.

Безспорно е обстоятелството, че с молба изх.№ 11-03-1498/10/25 от 22.12.2022 г. НАП е предявила вземания, сред които и процесните такива в общ размер от 130 390,94 лв., пред синдика по търг.д.№ 961/2006 г. по описа на ВрОС. За установяване основанието на спорните вземания към молбата са приложени 3 бр. изпълнителни листове, както следва:

- изпълнителен лист от 10.07.2012 г., издаден въз основа на Определение № 10/26.02.2010 г. по гр.д.№ 51/2009 г. по описа на ОС-Враца, с който "Либра-4" ООД /н/ е осъдена да заплати в полза на Врачански окръжен съд държавна такса в размер на 8 031,08 лв. в полза на държавата по бюджета на съдебната власт, както и 5,00 лв. – държавна такса за служебното издаване на изпълнителния лист;

- изпълнителен лист № 70/04.09.2017 г., издаден въз основа на Решение № 106/16.09.2014 г. по т.д.№ 31/2012 г. по описа на ОС-Враца, влязло в сила на 10.04.2017 г., Решение № 702/11.04.2016 г. по т.д.№ 1973/2015 г. по описа на САС и Определение № 228/10.04.2017 г. по т.д.№ 1571/2016 г. на ВКС, с които "Либра-4" ООД /н/ е осъдено да заплати по сметка на САС на основание чл.694, ал.6 ТЗ сумата от общо 57 711,17 лв., представляваща държавна такса, както и сумата от 5,00 лв., представляваща държавна такса за издаване на изпълнителен лист в полза на бюджета на съдебната власт по сметка на ОС-Враца съгласно т.11 от Тарифата за държавните такси, които се събират от съдилищата по ГПК;

- изпълнителен лист № 47/18.07.2017 г., издаден въз основа на Решение № 49/07.04.2015 г. по т.д.№ 31/2011 г. по описа на ОС-Враца, влязло в сила на 29.03.2017 г., Решение № 719/13.04.2016 г. по т.д.№ 2731/2015 г. по описа на САС и Определение № 204/29.03.2017 г. по т.д.№ 2417/2016 г. по описа на ВКС, с които "Либра-4" ООД /н/ е осъдено да заплати сумата 14 388,48 лв., представляваща държавна такса в полза на бюджета на съдебната система по сметка на Окръжен съд-Враца, както и сумата от 5,00 лв., представляваща държавна такса за издаване на изпълнителен лист в полза на бюджета на съдебната власт по сметка на ОС-Враца съгласно т.11 от Тарифата за държавните такси, които се събират от съдилищата по ГПК.

Посочените вземания са включени в Допълнителен списък № 6 на предявени и неприети вземания по чл.688, ал.3 ТЗ на кредиторите на "Либра-4" ООД /н./.

Не се спори, че кредиторът НАП е направил възражение изх.№ 11-03-1498/10/28 от 01.03.2023 г. (вх.№ 260364/07.03.2023 г.) срещу неприемането на предявените от него публични вземания в общ размер от 130 390,94 лв., от които 80 145,73 лв. – главница и 50 245,21 лв. – лихви, с искане същите да бъдат включени в списъка на приетите вземания.

С Определение № 260008/27.04.2023 г. по търг.д.№ 961/2006 г. по описа на ВрОС съдът по несъстоятелността е уважил възражението на НАП и е изключил посочените вземания от Допълнителен списък № 6 на предявени и неприети вземания по чл.688, ал.3 ТЗ и ги е включил в Допълнителен Списък № 5 на предявени и приети вземания на кредиторите. Видно от съдебния акт по чл.692, ал.4 ТЗ, като основание на вземанията е посочено, че представляват държавни такси по Определение № 10/26.02.2010 г. по гр.д.№ 251/2009 г. на ОС-Враца и изпълнителен лист от 10.07.2012 г.; Решение от 07.04.2015 г. по гр.д.№ 31/2011 г. на ОС-Враца, влязло в сила на 29.03.2017 г., и изпълнителен лист № 47/18.07.2017 г.; Решение № 106/16.09.2014 г. по гр.д.№ 31/2012 г. на ОС-Враца, с поредност по чл.722 ТЗ - чл.722, ал.1, т.7 (за главниците) и чл.722, ал.1 т.9 ТЗ (за лихвите). В мотивите на определението е посочено, че предявените вземания за държавни такси са публични съгласно чл.162, ал.2, т.3 ДОПК, възникнали са след датата на решението за откриване на производството по несъстоятелност и плащането им се дължи на падежа, а

ако не е получено плащане, то се удовлетворяват по реда на чл.722, ал.1 ТЗ. Сочи се също, че синдикът е направил възражение за погасяване по давност, което не следва да бъде разглеждано, тъй като при съставянето на списъците на приетите/неприетите вземания и в производството по чл.692 ТЗ синдикът действа като орган на несъстоятелността, поради което с оглед чл.120 ЗЗД не може служебно да се позовава на изтекла погасителна давност по чл.171, ал.1 ДОПК. Според съда по несъстоятелността, до предявяване на вземанията на 29.12.2022 г. не е изтекла и абсолютната давност по чл.171, ал.2 ДОПК.

В подкрепа на изложените в отговора на исковата молба твърдения за прекъсване на погасителната давност, ответникът е представил писмени доказателства, от които се установява, че за събиране просрочените публични задължения на "Либра-4" ООД е образувано изп.д.№ 22060024191/2006 г. по описа на ТД на НАП София, като част от вземанията по делото е задължението по изпълнителния лист от 10.07.2012 г., изд. по гр.д.№ 51/2009 г. по описа на ОС-Враца. С Постановление от 16.03.2017 г. публичният изпълнител е наложил обезпечителна мярка "Запор" върху банковите сметки на длъжника.

При така възприетото от фактическа страна настоящият съдебен състав прави следните правни изводи:

I. По допустимостта на иска:

Предмет на установителния иск по чл.694 ТЗ е установяване съществуването или несъществуването на определено вземане към длъжника в производство по несъстоятелност, респективно наличието или не на обезпечение или привилегия на това вземане. Следователно на установяване подлежи съществуването на конкретно материално правоотношение между кредитор и длъжник в производството по несъстоятелност. Материалноправната легитимация определя и страните в производството по специалния установителен иск по чл.694 ТЗ. Ищец по този иск може да бъде: 1. кредитор, който е направил възражение срещу неприемане на предявеното от него вземане /положителен установителен иск/; 2. кредитор, който е направил възражение срещу приемане вземането на друг кредитор /отрицателен установителен иск/ и 3. длъжникът в производство по несъстоятелност, когато оспорва прието вземане /отрицателен установителен иск/. В зависимост от това, кой е предявил установителния иск, пасивно процесуалноправно легитимирани по същия са съответно: в хипотезата на предявен положителен установителен иск от кредитор - ответник е длъжникът; в хипотезата на предявен отрицателен установителен иск от кредитор - ответници са длъжникът и кредиторът, чието вземане е оспорено, а при отрицателен установителен иск, предявен от длъжника - ответник е кредиторът, чието прието вземане е оспорено. Предметните предели на установяването в процеса се определят с молбата на кредитора за предявяване на вземането му пред синдика, респективно с определението на съда по разгледаното възражение срещу списъка и е недопустимо установяването на вземане което е индивидуализирано в исковата молба по чл.694 ТЗ с различни основание, произход, размер и обезпечение от посочените в съставените от синдика списъци на приетите и неприетите вземания, съответно от посочените в определението на съда по чл.692, ал.4 ТЗ.

В случая е предявен отрицателен установителен иск с правно основание чл.694, ал.3, т.2 ТЗ. Същият е допустим, тъй като са налице

специалните процесуални предпоставки за това - ищецът "Алексленд проперти" ООД има качеството на кредитор с приети вземания в производството по гр.д.№ 961/2006 г. по описа на ОС-Враца по несъстоятелност на длъжника "Либра-4" ООД /н./, а ответникът Национална агенция за приходите е кредитор с вземания, включени в списъка на приетите вземания с Определение от 27.04.2023 г. на съда по несъстоятелността по чл.692, ал.4 ТЗ. Искът е предявен пред съда по несъстоятелността, съобразно предвидената особена подсъдност в разпоредбата на чл.694, ал.6 ТЗ, и в 14-дневен срок от датата на обявяване в търговския регистър на определението на съда по чл.692, ал.4 ТЗ.

Ответникът е направил възражение за недопустимост на предявения иск, позовавайки се на разпоредбата на чл.164, ал.4 ДОПК, според която в случай че публично вземане е установено с влязъл в сила акт, синдикът незабавно го включва в списъка на приетите от него вземания така, както е предявено, и такъв вид вземане не може да бъде оспорено по реда на част IV от ТЗ. Тази разпоредба е императивна и е създадена с оглед защита на общественения интерес от попълване на фиска. Наличието на влязъл в сила акт за установяване на публично задължение представлява процесуална пречка за оспорване по реда на ТЗ, включително и чрез подаване на отрицателен установителен иск относно съществуването или дължимостта на публичното задължение след изчерпването на възможностите за обжалването на акта по административен и съдебен ред. В практиката на ВКС – напр. Решение № 43/20.06.2014 г. по търг. дело № 2471/2013 г. също е разяснено, че съгласно разпоредбата на чл.164, ал.4 ДОПК, в случай, че публичното вземане е установено с влязъл в сила акт, синдикът незабавно го включва в списъка на приетите от него вземания така, както е предявено, като вземането не може да бъде оспорено по реда на част IV от ТЗ. Тази забрана за оспорване по реда на чл.690 и сл.ТЗ на публично вземане, установено с влязъл в сила акт, произтича от специфичния ред и начин на установяване на публичните вземания, поради което законодателят е разпрострял задължителната сила на акта и спрямо третите лица, неучаствали в производството по издаване на акта за установяване на публично вземане, каквито са кредиторите на масата на несъстоятелността.

От друга страна, доколкото актът за установяване на публично вземане не обхваща фактите, настъпили след постановяването му, забраната чл.164, ал.4 ДОПК не обхваща оспорване на публичното вземане, установено с акт, основаващо се на нововъзникнали факти, които не са преклудирани от задължителната сила на влезлия в сила акт за установяване на публично вземане, каквото например е твърдението за настъпило след влизане в сила на акта погасяване на публичното вземане чрез някои от способите, очертани в чл.168 ДОПК - чрез плащане, прихващане, давност, опрощаване и т. н.

В конкретния случай претендираните от НАП вземания са за държавни такси, които длъжникът "Либра-4" ООД /н/ е осъден да заплати с влезли в сила съдебни актове. Ищецът обаче въвежда като основание на отрицателния установителен иск изтекла погасителна давност, т.е. исковата претенция се основава на факти, настъпили след влизане в сила на съдебните актове, с които са присъдени оспорените вземания, което обуславя извод за неприложимост разпоредбата на чл.164, ал.4 ДОПК и за допустимост на предявения установителен иск за несъществуване на вземанията.

II. По основателността на иска:

Основният спор между страните е свързан с характера на оспорените вземания, а именно – дали същите са частни или публични държавни вземания.

Видно от приложените по делото заверени преписи от изпълнителни листове е, че те са били издадени служебно от съда, въз основа на влезли в сила съдебни актове, с които длъжникът "Либра-4" ООД /н/ е бил осъден да заплати в полза на бюджета на съдебната власт по сметка на ОС-Враца държавни такси, вкл. и такива за издаване на всеки от изпълнителните листове.

Съгласно чл.162, ал.2, т.3 ДОПК, публични са държавните вземания за държавни такси, установени по основание със закон. В процесния случай се касае за съдебни такси, които по своята същност са държавни такси, установени по основание със Закона за държавните такси – чл.1. Следователно съдебните такси, определени по вид и размер в Тарифа за държавните такси, които се събират от съдилищата по ГПК, представляват публични държавни вземания. В този смисъл е и съдебната практика – напр. мотивите на ТР № 2/13 от 26.06.2015 г. по тълк.д.№ 2/2013 г., ОСГТК на ВКС и ТР № 2/21 от 22.11.2022 г. по тълк.д.№ 2/2021 г., ОСГТК на ВКС, в които се приема, че дължимите държавни такси по съдебното изпълнение, събирани от държавните съдебни изпълнители (които също са определени в Тарифата за държавните такси, които се събират от съдилищата по ГПК) представляват публични държавни вземания по смисъла на чл.162, ал. 2, т. 3, пр. 1 ДОПК. С оглед на този извод, несъстоятелен се явява довода на ищеца, че вземането за съдебни разноски не е визирано в чл.162 ДОПК и не представлява публично държавно вземане.

Съгласно чл.175, ал.1 ДОПК, за неплатените в законоустановените срокове, публични задължения, се дължи лихва в размер, определен в съответния закон. Съответният закон е Законът за лихвите върху данъци, такси и други подобни държавни вземания, в чийто чл.1 е посочено, че неплатените, в сроковете за доброволно плащане, неудържаните или удържани, но невнесени в срок данъци, такси, отчисления от печалби, вноски към бюджета и други държавни вземания от подобен характер, се събират със законната лихва. Следователно, лихвата върху публичните държавни вземания се дължи по силата на закона и не е необходимо съдът да я присъжда, каквито доводи се навеждат в исковата молба. Разпоредбата на чл.405, ал.5 ГПК предвижда, че за присъдените суми в полза на държавата, съдът издава служебно изпълнителен лист. Лихвата върху публично държавно вземане, каквото представляват съдебните такси, се дължи от влизане в сила на съдебния акт, въз основа на издадения служебно от съда изпълнителен лист. Съгласно разпоредбата на чл.162, ал.2, т.9 ДОПК тези лихви също представляват публични държавни вземания.

С оглед така разяснения характер на оспорените вземания като публични държавни вземания, приложимите законови разпоредби относно погасителната давност се съдържат в ДОПК, чийто чл.171, ал.1 предвижда, че публичните вземания се погасяват с изтичането на 5-годишен давностен срок, считано от 1 януари на годината, следваща годината, през която е следвало да се плати публичното задължение, освен ако в закон е предвиден по-кратък срок; ал.2 предвижда, че с изтичането на 10-годишен давностен срок, считано

от 1 януари на годината, следваща годината, през която е следвало да се плати публичното задължение, се погасяват всички публични вземания независимо от спирането или прекъсването на давността, освен в случаите, когато: 1. задължението е отсрочено или разсрочено; 2. вземането е предявено в производство по несъстоятелност; 3. е образувано наказателно производство, от изхода на което зависи установяването или събирането на публичното задължение; 4. изпълнението е спряно по искане на длъжника; 5. е подадена жалба за разрешаване на спор по глава шестнадесета, раздел Па, а ал.3 предвижда, че лихвите за публичните вземания се погасяват по давност с изтичането на сроковете за главното вземане по ал. 1 и 2, независимо от начина на погасяване на главницата.

Съдът намира за неоснователни наведените от ответника доводи, че легитимиран да прави възражение за изтекла погасителна давност е единствено длъжникът. Настоящият съдебен състав намира, че конкуриращ кредитор има право да прави възражение за погасяване по давност на вземането на друг кредитор, съществуването на което оспорва в производството по предявения иск по чл.694 ТЗ. Целта на търсената с иска защита е да се отрече със сила на пресъдено нещо съществуването на оспорените вземания – изцяло или за определен размер, за да се осигури в максимална степен удовлетворяване на приетото вземане на кредитора-ищец при осребряването на имуществото от масата на несъстоятелността. Ето защо не може да се отрече правото на кредитора с прието вземане да търси защита чрез въвеждане на всички видове възражения, които изключват вземанията на друг кредитор с прието вземане. В случая исковата претенция се основава само и единствено на правопогасяващо възражение за изтекла погасителна давност, поради което същото е допустимо и следва да бъде разгледано по същество.

Първото от оспорените вземания по изпълнителния лист от 10.07.2012 г. по гр.д.№ 51/2009 г. по описа на ОС-Враца е част от публичните задължения, за събирането на които е образувано изп.д.№ 22060024191/2006 г. по описа на ТД на НАП-София. От събраните по делото доказателства се установи, че за обезпечаване събирането на вземанията по това изпълнително дело е наложен запор с Постановление за налагане на обезпечителни мерки от 16.03.2017 г., т.е. преди да са изтекли 5 години от датата на издаване на изпълнителния лист (по делото липсват данни относно датата на влизане в сила на определението, с което длъжникът Либра-4" ООД /н/ е осъден да заплати държавната такса по изпълнителния лист). При това положение съдът намира, че давността е била спряна съгласно чл.172, ал.1, т.5 ДОПК преди изтичането на срока по чл.171, ал.1 ДОПК. Към настоящия момент са изтекли повече от 10 години от издаването на изпълнителния лист, но съдът намира, че не е изтекла и абсолютната давност за погасяване на вземането по чл.171, ал.2 ДОПК. С изменението на тази разпоредба /обн. ДВ, бр. 105/2020 г., в сила от 1.01.2021 г./ изрично е въведено ново изключение за погасяване по този способ на публичните вземания, а именно – когато вземането е предявено в производство по несъстоятелност. Към момента на предявяване на вземането в производството по несъстоятелност през м.12.2022 г. не е изтекъл 10-годишен давностен срок, считано от 1 януари на годината, следваща годината, през която е следвало да се плати публичното задължение. С предявяването на вземанията от една страна е била прекъсната погасителната

давност по силата на чл.685а ТЗ, а от друга страна се е породила невъзможност за погасяване поради абсолютна давност по силата на чл.171, ал.1, т.2 ДОПК.

Що се касае до публичните вземания, установени с изпълнителен лист № 70/04.09.2017 г. по т.д.№ 31/2012 г. по описа на ОС-Враца и изпълнителен лист № 47/18.07.2017 г. по т.д.№ 31/2011 г. по описа на ОС-Враца, следва да бъде отбелязано, че са възникнали през 2017 г., поради което към датата на предявяването им през 2022 г. не е бил изтекъл 5-годишния давностен срок, считано от 1 януари на годината, следваща годината, през която е следвало да се плати публичното задължение, по чл.171, ал.1 ДОПК, поради което същите не са погасени по давност.

По отношение на предявените и приети от съда по несъстоятелността вземания за лихви, следва да бъде отбелязано, че съгласно чл.171, ал.3 ДОПК, лихвите за публичните вземания се погасяват по давност с изтичането на сроковете за главното вземане по ал. 1 и 2, независимо от начина на погасяване на главницата, поради което съдът намира, че същите не са погасени по давност поради изложените по-горе съображения.

В обобщение на изложеното настоящият съдебен състав намира, че оспорените от ищеца публични държавни вземания не са погасени по давност, поради което предявеният иск следва да бъде отхвърлен като неоснователен.

III. По разноските:

С разпоредбата на чл.694, ал.7, изр.2 ТЗ е предвидено изключение от правилото на чл.3 от Закона за държавните такси вр. чл.71, ал.1 и чл.76 ГПК, че държавна такса, дължима по предявена искова молба, се внася предварително. В сочената норма е закрепено правилото, че държавната такса се събира след приключване на делото, съответно ищецът заплаща държавна такса при отхвърляне на иска. С оглед изхода на спора ищецът "Алексленд проперти" ООД следва да бъде осъден за заплати държавна такса в полза на бюджета на съдебната система по сметка на ОС-Враца в размер на 5 215,64 лв.

На основание чл.78, ал.3 вр. ал.8 ГПК ищецът следва да бъде осъден да заплати на ответника НАП разноски за юрисконсултско възнаграждение в размер на 100,00 лв., определено от съда по чл.25, ал.1 от Наредбата за заплащане на правата помощ в минимален размер при съобразяване липсата на фактическа и правна сложност на делото.

Водим от горното, Врачанският окръжен съд

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ предявеният от "Алексленд проперти" ООД, ЕИК ***, със седалище и адрес на управление: ***, представлявано от управителя Г. В. К., против Националната агенция за приходите и "Либра-4" ООД /н./, ЕИК ***, отрицателен установителен иск с правно основание чл.694, ал.3, т.2 ТЗ за признаване за несъществуващи вземанията на кредитора НАП в общ размер на **130 390,94 лв., от които: 80 145,73 лв.** – главница, включваща държавни такси, присъдени с Определение № 10/26.02.2010 г. по гр.д.№ 51/2009 г. на ОС-Враца и изпълнителен лист от 10.07.2012 г.; Решение

№49/07.04.2015 г. по гр.д.№ 31/2011 г. на ОС-Враца, влязло в сила на 29.03.2017 г., и изпълнителен лист № 47/18.07.2017 г.; Решение № 106/16.09.2014 г. по гр.д.№ 31/2012 г. на ОС-Враца и изпълнителен лист № 70/04.09.2017 г, и **50 245,21 лв.** – лихви върху тези суми, предявени в производството по несъстоятелност на "Либра-4" ООД /н./ с молба от 29.12.2022 г. и включени в Допълнителен списък № 5 на предявени и приети вземания с Определение № 260008/27.04.2023 г. по т.д.№ 961/2006 г. по описа на ОС-Враца, постановено на основание чл.692, ал.4 ТЗ, като неоснователен.

ОСЪЖДА на основание чл.78, ал.3 вр. ал.8 ГПК "Алексленд проперти" ООД, ЕИК ***, със седалище и адрес на управление: ***, представлявано от управителя Г. В. К., **ДА ЗАПЛАТИ** на Националната агенция за приходите юрисконсултско възнаграждение за настоящата съдебна инстанция в размер на **100,00 лв.**

ОСЪЖДА на основание чл.694, ал.7, изр.2 ТЗ "Алексленд проперти" ООД, ЕИК ***, със седалище и адрес на управление: ***, представлявано от управителя Г. В. К., **ДА ЗАПЛАТИ** в полза на бюджета на съдебната система по сметка на ОС-Враца държавна такса в размер на **5 215,64 лв.**

Решението е постановено при участието на синдика на "Либра-4" ООД /в несъстоятелност/, на основание чл.694, ал.4 ТЗ.

Решението подлежи на обжалване пред Апелативен съд-София в двуседмичен срок от връчването на преписи от същото на страните и синдика.

Съдия при Окръжен съд – Враца: _____